

Siilinjärven alakoulujen
28.2.2017 VESO-iltapäivä

Toivalan koululla
klo 13.45 – 16.30

Ryhmäkeskustelujen
keskeiset sisällöt
eri oppiaineista,
aihekokoneisuuksista,
valinnaisuudesta ja
erityisopetuksesta

ÄIDINKIELI / Jaana Sillanpää

- Äidinkielessä on aina ollut projekteja ja teemoja. Varsinkin alkuopetuksessa äidinkieli on ollut aina toiminnallista. Uusi ops ei ole välttämättä tuonut paljon uutta.
- Äidinkieli on laaja kouluaine, paljon tekemistä.
- Monilukutaidon ja vuorovaikutustaitojen opettaminen koetaan tärkeäksi.
- Käsialakirjainten pois jääminen jakaa mielipiteitä puolesta ja vastaan.
- Äidinkieli on kaikessa koulutyössä mukana, draama, vuorovaikutustaidot, mediakriittiseksi kasvaminen, matematiikan sanalliset tehtävät...
- Pitääkö olla huolissaan! Isoissa luokissa on tukea tarvitsevia oppilaita, miten turvataan jokaiselle oppilaalle riittävät perustaidot lukemisessa ja kirjoittamisessa.
- Näppäintaidoissa on opeteltava kymmensormimenetelmä näppäimistöllisellä tietokoneella, ei tabletilla.
- TVT-taitoja kannattaa opiskella yhdessä isojen ja pienten oppilaiden kanssa. Samalla tulee harjoiteltua vuorovaikutustaitoja.
- Kannustamme oppilaita lukemaan kokonaisia kirjoja ja ohjataan keskustelemaan vertaisryhmässä kirjasta → pehmeä tapa kontrolloida lukeminen.
- Toivotaan koulujen käyttöön vinkkipankkia eri luokka-asteille sopivasta kotimaisesta lastenkirjallisuudesta.
- Uuden opsin mukaiseen arviointiin äidinkieli tarjoaa luonnollisesti monipuolisia ja vuorovaikutteisia keinoja ja näyttöä monipuolisista taidoista.
- Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista äidinkielessä painottuu Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L2 ja Monilukutaito L4. Kaikki osa-alueet ovat kuitenkin tavoitteissa mukana.

KIELET, RUOTSI JA ENGLANTI / Anne Holopainen

- Miltä uuden opsin toteuttaminen on tuntunut?
EN: 5. lk:n ylimääräinen tunti on ollut hyvä.
RU: Oppilaat ottaneet sen hyvin vastaan, ei negatiivisia ennakoasenteita.
Keskeisiä sisältöjä opetuksessa, yläkoulun helppo jatkaa.
Sisällöissä on edetty sujuvasti, oppilaat pystyneet jo tuottamaan kirjoitelman.
- Mitä selkeitä muutoksia verrattuna aiempaan opsiin?
Ei selkeitä muutoksia, viitosilla enemmän projekteja.
Opiskeltava uusiin arvioinnin muotoihin, esim. vertaisarviointi.
Monialaisissa englannin huomioiminen ja kokonaisuuteen mukaan ottaminen vaihtelevaa.
- Mikä on ollut hyvää?
Opetus on ollut jo toiminnallista ennenkin, toiminnallisuus helposti toteutettavissa edelleen.
- Missä kehitettävää?
Oppilaan on itse vaikea etsiä tasoistaan materiaalia (esim. netistä), mitä OPS edellyttää.
Oppilaan oman valinnan huomioiminen on haastavaa tiukan aikataulun takia.
Toiminnallisuutta on helpompaa toteuttaa 3. ja 4. luokalla, 5. ja 6. luokalla
toiminnallisuuteen heittäytyminen on oppilailla passiivisempaa.
Toiminnallisuus riippuu myös kirjasarjan valmiista materiaaleista, joissain sarjoissa paljon
esim. valmiita pelipohjia.
Useissa kouluissa kieliä opettavien opettajien kannalta olisi hyvä, että monialaiset
oppimiskokonaisuudet olisivat yhtä aikaa (esim. etäsaksa), jotta kielen tunnit eivät jäisi pois.
- Oppimateriaalien/välineiden toimivuus?
Uudet kirjasarjat suullistavat enemmän, niissä on myös enemmän ylöspäin eriyttäviä
tehtäviä, tosin vielä enemmänkin voisi olla.
E-materiaalit ovat olleet nyt toimivia.
- Oppiaineen arviointi
Nivelvaiheen arvioinnissa 6. luokalla riittänee, mikäli en-opettaja informoi lyhyesti
luokanopettajaa oppilaan työskentelystä?
Jos väliarviointi korvataan itsearviointilomakkeella englannin osalta, ja lomake käy kotona,
onko lomake kopioitava koululle?
Kun 4. luokan todistus muuttuu(?), kielten opettajat toivovat, että heitä kuullaan
lomakkeen teossa.
- Mitkä laaja-alaisen osaamisen asiat keskeisiä ko. aineessa? L1 - L5

- TVT:n käyttö ko. oppiaineessa.
Digiaineistot käytössä (esim. Kahoot, Quizlet)

- Koulutustarpeet?
Arviointi kielen opetuksen näkökulmasta
TVT kielen opetuksen näkökulmasta (vertaistuki toisilta kielenopettajilta kunnan sisältä)
Eriyisopetus ja vaikeudet kielenopetuksessa -> pedagoginen kahvila
Toiveena kieltä opettavien kokoontumiset, joissa käytäntöjä ja toimintatapoja voi vertailla ja yhtenäistää sekä saada vertaistukea (KIKY-ajalla)

- Muuta?
Nykyisiltä kuutosilta jää pois yksi tunti englantia, koska heidän siirtyessään yläkouluun sieltä on vähennetty tunti englantia alakoulun puolelle. Korvataanko sitä tuntia mitenkään?
Kuopiossa on sovittu yhdestä lisätunnista.
Palkkitunnit englantiin isoissa kouluissa?
-mahdollisuus opettaa kieltä tason mukaisesti

MATEMATIIKKA / Riikka Vuori ja Sanna Kaijanen

- Keskusteltiin, miksi opsissa on ensimmäisen luokan sisällöissä kertolaskut? Ryhmän mielestä ops on vaikeasti luettava.
- Allekkain laskeminen ei ole enää toisen luokan sisällöissä. Se voisi olla helpotus isojen lukujen laskemisessa.
- Tuntimäärät tuntuvat vähäisiltä, kun toimintaa tunnilla on enemmän.
- Vanhemmilta on tullut palautetta, että tunnilla lasketaan nykyisin aika vähän. Kotityön merkitys korostuu.
- Kirjatonta matematiikkaa on kokeiltu. Kirjan ongelmana on, että siinä on paljon asiaa.
- Kirjaton matematiikka on onnistunut hyvin ja on mahdollista. Luokkakoko pitää olla kohtuullinen, korkeintaan 20. Rauhattomat lapset vaikeuttavat toimintaa. Kun oma opettaja on poissa, sijaisen ohjeistaminen on vaikeaa ja silloin tehdään enemmän monisteita.
- Eihän toiminnallisuus mene puuhasteluksi? Toiminnallisuus pitää yhdistää harjoiteltavaan asiaan. Yhteys myös arkielämään.
- Hajotelmien ulkoa opettelu? Miksi? Kertotaulujen harjoittelu on työlästä, mutta pitäisi osata ulkoa.
- Kirjattomuus vaatii suunnittelua ja ope tekee enemmän töitä. Myös tuntityöskentelyyn menee paljon aikaa, kun oppilas tekee muistiinpanot itse.
- Kymppikirja on todettu mukavaksi isommilla oppilaille. Sähköinen materiaali saa hyvää palautetta. Animaatiot toimivat hyvänä aloituksena.
- Isommilla oppilaille on toimintaa ehkä hieman vähemmän. Tunnin rakenne: opetustuokio, laskemista ja vierihoitoa. Haastavia tehtäviä tarjotaan taitaville oppilaille. Laskun kirjaaminen/lausekkeiden tekeminen on myös tärkeää. Matematiikan kieli on harjoiteltava ensin numeroilla, sitten mukaan tulevat kirjaimet.
- Olisiko hyvä, että koko koululla on yhteinen kirjasarja? Kirjan selkeä rakenne on tärkeää.
- Mitä välineitä kouluilla on? Paljon haalitaan itse munakennoja yms. Materiaali pitäisi olla koko ajan luokassa, jotta ne ovat helposti saatavilla. Opettajilla ei aina ole kokemuksia.
- Palkkitunnit sopivat hyvin eriyttämiseen. Toisaalta omat tunnit antavat mahdollisuuden työn rytmittämiseen jaksamisen mukaan. Päiviä rytmittää usein koulun ulkopuoliset tahot. Rauhoittuminen omaan luokkaan tekee hyvää, pakka pysyy paremmin kasassa. Kiireen tuntu rasittaa opettajia.
- Havainnointi ja joitakin testejä/kokeita arviointia varten. Onko kokeiden pitäminen tarpeellista? Voisiko siinäkin oppia jotain, esimerkiksi miten jännittämisen kanssa tulee toimeen, tarvitseeko oppilaan vielä harjoitella jotain... Erkka: mahdollisimman vähän kokeita, jotta tilanne ei lannista oppilasta. Siirtyminen yläkouluun voi olla raskasta. Paljon opeteltavaa ja luettavaa.
- Tukiopetusta ja matikkakerhoja tarvitaan. Läksyjä annetaan, esim. kotimökki tai valitusti tarvittavaa harjoiteltavaa. Vihkotyötä pitää harjoitella alkuopetuksessa.

YMPÄRISTÖOPPI / Tanja Hintikka

Mitä uuden opsin toteuttaminen on tuntunut?

- Ympäristöopin opiskelu on jo ennen uutta opsia ollut toiminnallista ja vuorovaikutteista. Uuteen opsiin on koottu jo käytössä olleita tapoja toteuttaa opetusta.
- On ollut paljon ulkona oppimista, ryhmässä toimimista ja projekteja.
- **Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa** on ollut mukana ympäristöopin aiheisältöjä (mm. turvallisuus, terveys, liikenne).

Mitä selkeitä muutoksia verrattuna aiempaan opsiin?

- Lasten oma tavoitteiden asettelu ja tutkimuksen vaiheet ovat esillä entistä enemmän.
- Tunnetaidot, vuorovaikutustaidot ja yhdessä tekeminen ovat keskeisinä teemoina.
- TVT on vahvasti mukana ympäristöopin opiskelussa.
- Laajennetut oppimisympäristöt, opitaan myös luokkahuoneen ulkopuolella.
- Yhteistyötä on tehty ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Mikä on ollut hyvää?

- Yhteistyö suunnittelussa ja materiaalien tuottamisessa toisten opettajien kanssa on tuonut uusia ajatuksia ja ollut antoisaa.
- Joustavuus yhteisissä projekteissa → Yhteistä tekemistä on rajattu oppilaiden valmiuksien ja aikatauluresurssien mukaan.
- Käytössä on ollut erilaisia työtapoja monipuolisesti. Kaikkea ei ole tehty projekteissa toimimalla vaan on harjoiteltu myös esimerkiksi vihkotyöskentelyä.

Mikä toimii?

- Lapsille on mielekästä oppia tekemällä ja toimimalla.
- Oppilaiden jakaminen ryhmiin ja pistetyöskentelyssä käytössä myös ns. kylmiä pisteitä (video tms.).
- Tutkimuksen tekeminen on osana kouluarkea mm. diagrammit luokan seinällä viikoittain vaihtuvista aiheista.
- Opettajien vahvuuksia on hyödynnetty eri jaksoissa (mm. tähtitiede) eli opettajat ovat vaihtaneet opetusryhmiä lukuvuoden sisällä.

Missä kehitettävää?

- **Ajankäyttö** → Opettajilla ja oppilailla on paljon ideoita, mitä kannattaa toteuttaa? Mistä löydetään tietoa? Miten voi huomioida lasten erilaiset taitotasot? Tutkimusten purkaminen?
- **Resurssit** → Ryhmien ohjaamiseen tarvittaisiin useampia aikuisia. → Jakotuntien hyödyntäminen tarpeen mukaan myös ympäristöopissa?

- Voisiko suunnittelua ja materiaalin tekemistä vuorotella opettajien kesken?
- Valmiiden materiaalien siirtäminen opettajalta toiselle.

Kuntakohtaisen/seudullisen opsin päivitystarpeet?

- Seudullinen ops koettiin ympäristöopin osalta pääasiassa toimivana. Esille ei noussut päivitystarpeita.

Oppimateriaalien/välineiden toimivuus?

- Onko kaikilla kouluilla riittävästi/sopivia tutkimusvälineitä?
- Joissakin kouluissa käytössä vielä vanhan opsin mukaiset kirjat, opettajan huomioitava tämä opetuksen suunnittelussa.
- Esimerkiksi Pisanan on koettu olevan toimiva kirjasarja, erityisesti opettajan sähköinen materiaali hyvä. Siinä on paljon linkkejä ja toimintavinkkejä, joita voi hyödyntää opetuksessa.
- Työkirjoja ei ole enää kovin paljon käytössä. Niiden jaksoarviointia on voinut aiemmin hyödyntää. Sähköisiin materiaaleihin kaivataan vastaavanlaisia olla valmiita jaksoarviointipohjia (itsearviointi, vertaisarviointi).

Oppiaineen arviointi

- Arvioinnissa pitäisi hyödyntää enemmän oppilaiden itsearviointia ja vertaisarviointia ja harjoitella omien tavoitteiden asettelua.
- Alkuopetuksessa arviointi keskittyy enemmän oppilaiden toimintaan tutkimistehtävissä ja osana ryhmää.
- Luokilla 3-6 arviointi kohdistuu tavoitteisiin ja on jaksottaista. Arvioinnin oltava kannustavaa ja sen on tarkoitus ohjata työskentelyä.

Mitkä laaja-alaisen osaamisen asiat keskeisiä ko. aineessa?

- Kaikki laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat laajasti mukana ympäristöopin opiskelussa.
- Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat mukana sekä opetuksen sisällöissä että toimintavoissa, esimerkiksi L3 eli itsestä huolehtiminen ja arjen taidot ovat mukana terveyteen, vaaratilanteissa toimimiseen, ihmissuhteisiin, turvallisuuteen ja kestävään kehitykseen liittyvissä sisällöissä ja L5 eli tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen on mukana mm. kestäväen kehityksen ja hyvinvoinnin teemoissa sekä välineenä etsiä ja jakaa tietoa.

TVT:n käyttö ko. oppiaineessa.

- Sähköinen materiaali
- iPadin sovelluksia käytetty aihepiireittäin
- valokuvaaminen tutkimuksen osana
- audiovisuaaliset lähteet: videot, ääninäytteet ja kuvat esimerkiksi internetiä hyödyntäen

Koulutustarpeet?

- Tarjolla on ollut hyviä koulutuksia, joihin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan. Toivottavasti näitä on tarjolla myös jatkossa (mm. alkuopettajien avaruuspajat, Ulkona oppimassa -koulutus ja useat luontoon ja oppimiseen liittyvät koulutukset)

Muuta?

- Perheiden osallistaminen koulun arkeen koetaan tärkeäksi, mutta siihen on ollut vaikea löytää keinoja. On kokeiltu mm. vanhempien osallistuminen lapsen kotitehtävien tekemiseen ja siitä on ollut hyviä kokemuksia.
- Voiko oppilas edetä yksilöllisesti ympäristöopissa? Oppilaan vahvuuksien ja mielenkiinnon huomiointi on mahdollistunut esimerkiksi tutkimuksen kohteiden valinnassa.

HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI / Pekka Niinikoski

- Historian sisällöissä ei ole koettu olevan merkittäviä muutoksia, oppitunteja kuitenkin käytössä vähemmän kuin ennen, vanhat oppikirjasarjat käytössä ->on tehtävä rajauksia uuden OPS:in tavoitteiden mukaan.
- Yhteiskuntaoppi otettu positiivisesti vastaan niin opettajien kuin oppilaiden puolesta, oppisisällöt kannustavat tunneilla keskusteluun ja ajatusten vaihtoon
- Yhteiskuntaoppi uutena oppiaineena ollut myös haasteellista -> aineen opettamiseen ei ole ollut koulutusta ja opetus on järjestetty eri kouluilla vähän eri tavoin riippuen käytössä olevasta opetusmateriaalista (mm. syksyn opetuskokonaisuus on voinut olla pelkkä Yrityskylä-kokonaisuus, josta olisi pitänyt antaa arvosana). Koulujen välillä eroja hankituissa kirjoissa/sähköisissä materiaaleissa. Joissakin kouluissa sama materiaali niin nelosten kuin kuutostenkin käytössä yhteiskuntaopissa, johtuen oppikirjasarjojen puutteesta (ei ole ymmärretty tilausvaiheessa tai koululla vain joitakin näytekirjoja).
- Ensimmäisen opetusvuoden jälkeen helpompi miettiä, mikä oli haastavaa uuden oppiaineen opetuksessa ja koettiin tärkeäksi jakaa kokemuksia ensi vuotta ajatellen -> tärkeintä saada opetusmateriaalit kouluissa kuntoon, eli tarpeeksi rahaa oppikirjatilauksiin (uusia oppiaineita tullut tuntijakoon + tarve uudistaa vanhoja kirjasarjoja uuden OPS:in hengessä, mutta ei lisää rahaa opetusmateriaaliin?? + tarvetta sähköisille materiaaleille)
- toive, että hyvälle opetuskokonaisuuksille foorumi, jossa ideoita koulujen kesken voisi jakaa (keskustelussa oli esimerkkejä historian projekteista, joista voisi saada hyviä vinkkejä muihinkin kouluihin).
- TVT: n käytössä suuria eroja koulujen kesken (laitekanta) + jatkumo yläkouluun ei ole kunnossa, mikäli alakoulussa käytetään paljon TVT:tä opetuksessa
- Formatiivista arviointia ja osallistavia opetusmenetelmiä pyritään lisäämään pienin askelin eri oppiaineissa, arvioinnissa tapahtuva muutos ei hetkessä toteudu.
- Keskeisiä Laaja-alaisen osaamisen alueita Historiassamm. L1, L2, L4
- Keskeisiä Laaja-alaisen oppimisen alueita Yhteiskuntaopissa:mm. L3, L4,L6, L7

USKONTO / Marja Rytivaara

- Uudessa opsissa ei kovin suuria muutoksia
- Vaikeaa vetää rajaa, missä tunnustuksellisuus on läsnä
- Oppimateriaalit kouluilla vanhoja ja osin sopimattomia
- Kustantajien nettimateriaalit käyttökelpoisia
- Netistä tosin löytyy paljon hyvää materiaalia, mutta vaatii etukäteen tutustumisen
- Uskonnon arviointi vaikeaa, koska paljon arvoihin liittyviä asioita
- TVT projektitöissä

ET / Marja Rytivaara

- Pienet opetusryhmät, mutta oppilaita monilta luokka-asteilta, oppilaiden ajattelun taso on hyvin heterogeeninen → opetuksen suunnittelu vaikeaa
- Oppimateriaali puutteellista ja sitä on vähän tarjolla
- Netistä löytyy jotain, mutta kaikki materiaali erikseen etsittävässä, ET:n FC-ryhmä
- Koulutusta haluttaisiin, sitä on erittäin vähän tarjolla
- ET:n arviointi vaikeaa, koska paljon arvoihin liittyviä asioita
- TVT projektitöissä

MUSIIKKI / Auli Mikkonen

Uudessa opsissa paljon samaa, mitä aikaisemmin. Ei ole tarvinnut lähteä 'räätälöimään' ihan alusta.

Tekeminen korostuu, näin on paljon tehtykin. Opitaan soittamisen kautta. Oma tuottaminen on jäänyt vähälle. Padillä sävellys olisi hyvä, mutta ei vielä käynnistynyt. Konevähäisyys.

On erilaista käydä opettamassa 'pistona' muille luokille, kuin opettaa omalle luokalle. Musiikki tuntuu yksittäin irralliselta. Elämykselliseen puoleen pitäisi pystyä sitouttamaan.

Tuntimäärä!!

Omalla luokalla helppoa tehdä soitto- ym. tehtävät loppuun. Voi itse määrittää ajankäyttöä.

Garageband badille!!

Eriarvoisuus, ei ole padeja ja soittimia. Sopivia ohjelmia musiikin tekemiseen lapsille.

Rahaa laitetaan viimeiseksi musiikkivälineistöön.

Haasteellista kun oppikirjoja ei uusita musiikissa.

Mistä saada uusia biisejä sovitettuna kouluun?

Musiikkipelit käytössä:

- Google:soittotaidottoman musatunti: täällä hyviä vinkkejä

Muusa: osalla ei kokemuksia, osa käyttänyt, materiaali ei miellyttänyt, esimerkkibiisit huonoja

Pitäisi löytää materiaalia, joka on lähellä lasten elämää. Tutut melodiat kiinnostaa lapsia, esim. mainokset, elokuvat, sarjat.

Oppimaan oppimisen taidot: liitetään lapsen elämään.

Musiikkiluokkia pitäisi päivittää: soittimia, kirjoja, välineistö; uuden opsin mukaista materiaalia.

Koulutusta opettajille musiikkiin: täsmäkoulutusta!

Opiskelu kirjavaa eri kouluissa: opettajan taidot, koulun välineistö, tilat, opetuksen jatkuvuus.

Pitäisi olla sovitut sisällöt vuosiluokilla koulun sisällä.

Monialaiset

L4: Monilukutaito: musiikissa on oma merkkikieli, joka täytyy osata.

L 3: Arjen taidot: Miten soittimia käsitellään, miten kuuntelen muita, miten toimin osana ryhmää.

L2: näkyvä musiikin oppimisessa: juhlat, perinteet, erilaiset teemat koulussa, yhdessä soittaminen

L 5: Välineistä kiinni, mitä voi tehdä.

KUVATAIDE / Pauliina Laitinen

miltä tuntuu:

-1h/vko liian vähän aikaa, ei ehdi pohdiskella, viikossa unohtuu esim. opittu tekniikka, valinnaisaineiden kiinnittäminen vaikuttaa tuntien määrään. Monipuoliset menetelmät; kauanko menee siivoamiseen?

- Kuvis on paras aine tehdä pitkäjänteistä työtä, pitkäaikaisia projekteja, suunnitella, arvioida.

- Kuvataiteessa voi olla monella tavalla hyvä ja kokea onnistumista. Kuvista voi luontevasti integroida ja saattaa innostaa erityisoppilaitakin.

- mitä tarkoittaa kuvakulttuuri?

- Lasten oman kuvakulttuurin tuominen kouluun on haaste.

- ryhmässä isot erot oppilaiden taidoissa: yksi pipertää, toinen hutaisee, paperin koko ratkaisuksi? Mutta kuviksessa on mielekästä tehdä asennekasvatusta työn arvostamista kohtaan.

- Pitäisi muistaa korostaa, että maailma tarvitsee taidetta ja taiteilijoita, ajattelijoita, maailmanmuuttajia

- suunnittelun tärkeys, mistä siihen aikaa

- valinnainen kompensoi? Ei kuvista pelkästään valinnaisaineeksi; ei aina voi tehdä sitä mitä haluaa, valita mitä haluaa.

- dokumentointi: joissakin kouluissa tuotokset tallennettu pilvipalveluun, toisissa Google Driveen. Kuvauslupa saattaa estää dokumentoinnin. Peda.net on hyvä dokumentointipaikka.

- dokumentointi vie aikaa, mikä on sen todellinen tarkoitus, ja millä ajalla

- eikö työ itsessään ole dokumentti?

- lisää aikaa oppiaineelle, jos dokumentointia vaaditaan. Voisiko äidinkieltä käyttää?

- uusi ops on sekava sillisalaatti, jossa toistetaan samoja asioita, selkeämpikin voisi olla

- perusasioista ei opsissa puhuta → opettajat toimivat omalla mukavuusalueellaan, joten tekniikoiden kokeilu voi jäädä suppeaksi. Saisi olla enemmän ohjenuoria opettajille, sillä alakoulussa opetetaan peruskoulusta suurin osa kuviksesta.

- väritystehtävätkin ovat hyviä, ja piirtäminen yleensäkin, sillä kaunoakaan ei enää tarvitse osata.

- tässä opsissa ajetaan taito- ja taideaineet alas

- seutukunnallisessa onneksi vähän asiaakin

- riittämättömyyden tunne, kun tavoitteisiin ei pysty vastaamaan

- museot, näyttelyt jne: rahaa ei ole! Opsin tavoitteet eivät toteudu. Lapsille pitäisi näyttää kauniita hienoja taideteoksia!

- yhteissuunnittelun ajan löytäminen hankalaa

- ops antaa myös väljyyttä: yksilölliset tavoitteet taitojen mukaan

- hyvää opsissa: oppilaat enemmän mukana suunnittelussa: äänestys, mitä tehdään
projektit,

-arviointi hankalaa: työt valmistuvat eri aikaan,

arviointivihko, kriteereitten mukaiset taulut: vie omasi oikean taulun alle, työt
pinossa: parhaat päällimmäiseksi, kerro parille missä onnistuit, valitse omista töistäsi
kolme parasta, perustele, ryhmäarviointi, keväänäyttely

Tarkkaile prosessia! Tavoitteet oppilaille tietoiseksi.

KÄSITYÖ / Hannele Lillvis

- Armollisuus itselle, muutos vie aikaa.
- Aikaisemminkin toteutettu jo uuden opetussuunnitelman henkeä.
- 5.-6. –luokkalaisten kanssa eniten haasteita uuden opetussuunnitelman kanssa.
- Rahaa tarpeisiin, jotta voi uutta ops:a toteuttaa. Kun välineet särkyvät ajan myötä, ei ole varaa ostaa uusia tilalle.
- Ops –kahviloille kiitos. Toimivia!
- Taito –ja taideaineisiin `kevennetty` arviointi.

Kokemuksia:

- Jaksotukset kokeilussa. Kolme jaksoa todettu toimivaksi (1. kovat, 2. pehmeät, 3. oman työn suunnittelu). Kuinka varmistaa, että pehmeät ja kovat materiaalit yhdistetään? Suuret ryhmät esim. kovissa materiaaleissa.
- Eri tekniikoiden opettaminen ja niiden harjoittelu tärkeää, jotta oppilas pystyy hyödyntämään opittuja taitoja omien töiden suunnittelussa. Rajaamisen tärkeys töiden suunnittelussa. Suunnittelun haastavuus osalla oppilaista. Vie paljon aikaa. Ajan käyttö haasteena.
- Suunnitelmat voivat muuttua töiden edetessä, joten opettajilla täytyy olla tietoa ja taitoa toteuttaa oppilastöiden muutokset, jotta niistä valmistuu lopulta jokin tuotos.
- TVT:n käyttö välillä haastavaa, mm. ei ole riittävästi koneita. Pedanetin hyödyntäminen. Dokumentointi vaatii harjoittelua.

Koulutustarpeet:

- Metallit uutena materiaalina alkuopetuksessa, joten kaivataan koulutusta.
- Elektroniikkakoulutusta. Materiaali edullista, mutta ilman koulutusta joutuu tilaamaan valmispaketteja (kalliita).

LIIKUNTA / Tero Hartikainen

- liikuntajaksosuunnitelmat (lajit) oppilaille/opettajille
 - onko edelleen hyvä kertoa lajit / suunnitelmat etukäteen
 - osalla käytössä, joku koulu luopunut
 - oppilaat tietävät, mitä on tulossa ...
 - useissa lajeissa koulun yhteiset ”lajiviikot” (suunnistus, lentopallo, telinevoimistelu) helpottavat tuntien organisointia
 - sovitaan, ketkä opettajat aamulla laittavat ja iltapäivällä ottavat pois
- liikuntaryhmien jaot
 - luokka yhtenä ryhmänä vai tytöt ja pojat erikseen
 - iso ryhmä (kaksi luokkaa) ja kaksi opettajaa yhdessä vai yksi luokka/yksi ope
- iso muutos aiempaan on **arviointi**
 - motivaation/asenteen merkitys
 - haasteena urheilulliset (ehkä jotain lajia aktiivisesti harrastajat), joiden asenne ei ole kunnossa
 - ovat motorisesti taitavia, mutta tunnilla työskentely heikkoa
 - arvioidaanko persoonallisuutta nykyisen opsin mukaan?
 - yhtenä keinona ”luoda erilaisia oppilasprofileja opettajan mieleen”, jolloin opettaja voi tunnilla peilata oppilaita
 - helpottaa palautteen antoa
- Move!- mittausten suorittamisen hankaluus
 - koulutus puuttui, varsin vaihtelevat arvioinnit
 - vie kohtuuttomasti aikaa
 - pitäisi olla tehtynä ja tulokset terveydenhoitajalla 5. lk:n isossa lääkärintarkastuksessa – ei mahdollista, kun lääkärintarkastukset alkavat jo elokuussa
- Siilinjärvellä uinnin opetus liian vähäistä suhteessa OPS:n mainintoihin
 - harkittava uinnin opetuksen ja pelastautumistaitojen lisäämistä luokille 1.-6.
 - nykyinen uimaopetus ei vastaa oppilaiden taitoja
 - osa oppilaista vasta tutustuu veteen, kun opetetaan jo lajitaitoja
 - tasoryhmät?
 - vähemmän oppilaita uimaopettajalla
- ”Jonot matalaksi”-koulutus
 - auttaa saamaan kaikki taitotasoista riippumatta osallistumaan ja liikkumaan
- <https://www.liito.fi/> - Liikunnan ja terveystiedon opettajien liiton sivut
 - materiaalia ja pohdittavaa ...
- TVT & liikunta
 - appseja, joilla voi näyttää helposti oppilaalle hidastettuna
 - Hudl
 - Teachers eye

- kuvakätköily
 - ope ottaa kuvat, näyttää oppilaalle ja oppilas ottaa kuvan kohteesta, näyttää opelle
 - kartalla paikka merkitty, oppilas käy ottamassa kuvan (sitä, että ope tunnistaa paikan kartan avulla) ja näyttää opelle

MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET / Riitta Kiiski ja Jonna Väyrynen

- Oppimiskokonaisuuksien aiheita eri kouluilta:
Turvallisuus (1-2 lk), terveys (3-4 lk), teknologia (5-6 lk)
Kestävä kehitys (1-2 lk), liikenne (3-4 lk), yrittäjyys (5-6 lk)
Olympialaiset
Mittaaminen
Vuorela 50 vuotta
Joulu
Suomi 100
Luonto (erätaidot, jokamiehen oikeudet)
Liikenneturvallisuus
Kestävä kehitys ja kierrätys (0,1,2 lk) 2 h/viikko
Yara
Kotiseutu
- Koko koululle yhteinen aihe? Luokka-asteittain aiheet?
1-2 lk, 3-4 lk ja 5-6 lk omat aiheet
Koko koululla yhteinen aihe
Yhteinen aihe koko koululla (toiminta kummipareina, 3-4)
Toiminnassa oppilaita eri luokkatasoilta
Käytännön järjestelyjen takia koko koululla oltava yhtä aikaa (vaihtotunnit yms.)
- Kesto?
Viikko, 2 päivää, 3 päivää, 1 päivä
Viikko on ehkä liian pitkä.
- Mitä eri oppiaineita mukana?
Kaikki oppiaineet saa mukaan monialaiseen oppimiskokonaisuuteen.
- Mitä laaja-alaisen osaamisen sisältöjä mukana?
Kaikki laaja-alaisen osaamisen sisällöt saadaan mukaan.
- Onko ainekokonaisuuksissa mukana esim. englanninkielisiä osioita?
Englannin kielen opetus on ollut mukana.
- Miten arviointi? opettajat ja ohjaajat, oppilaat, huoltajat
Vertaisarviointi, itsearviointi, palautetta kokonaisuudesta oppilailta
- Oppilaat mukana suunnittelussa?
Vielä enemmän voisi osallistaa oppilaita suunnittelussa.

VALINNAISUUS PERUSOPETUKSESSA / Outi Nykänen ja Antti Kanerva

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti. Valinnaisten aineiden yhteenlaskettu määrä on vähintään yhdeksän vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-9. Valinnaisena aineena voidaan tarjota perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia. Valinnaisten aineiden tulee edistää perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja/tai laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta. Soveltavilla valinnaisilla aineilla voidaan edistää oppiaineiden yhteistyötä esimerkiksi taide- ja taitoaineiden opinnoissa, tieto- ja viestintäteknologiassa, kuluttaja- ja talouskasvatuksessa, globaalikasvatuksessa tai draamaopinnoissa. Opetuksen järjestäjä päättää, mitä valinnaisia aineita tarjotaan. Opetuksen järjestäjän tulee ottaa valinnaisten aineiden tarjonnasta sekä arvioinnista päättäessään huomioon opiskelijaksi ottamisen perusteet toiselle asteelle.

Siilinjärven sivistyslautakunta on kohdentanut tuntijakopäätöksessään kuudesta taide- ja taitoaineiden valinnaisesta tunnista kolme käsityöhön ja yhden liikuntaan luokille 3-6. Jäljelle jääneiden luokkien 3-4 kahden tunnin sijoittamisesta ja oppiaineesta päätetään koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa tai lukuvuosisuunnitelmassa.

Siilinjärven sivistyslautakunta on kohdentanut tuntijakopäätöksessään valinnaisten aineiden tunneista kolme luokille 5-6. Näiden tuntien sijoittamisesta päätetään koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa ja sisältöjä tarkennetaan lukuvuosisuunnitelmissa.

Ryhmässä ei ollut edustajia Kehvolta ja Hamulasta, muut koulut edustettuina.

Koulukohtaisia ratkaisuja:

3-4. luokat

Siilinlahti

laajuus 1vvt, puoli lukukautta kerrallaan kaksoistuntina, vastinaine ympäristöoppi
käsityö: leikkisät lankatyöt, näy pimeässä, puutyökurssi, puun syy, kierrätysmateriaaliaskartelu
kuvataide: kierrätyskuvis, seinämaalaukset, kuvat kertovat
musiikki: rytmisoitinkurssi, musiikkia iPadilla
liikunta: lähiliikuntaa, parkour, sirkustelu
ohjelmointi ja robotiikka: lego-robotit

Pöljä, Kasurila, Kuuslahti, Toivala, Vuorela

Lukittuna kuvikseen ja musiikkiin. (3.lk ku ja 4.lk mu) Pidettiin yleisesti hyvänä, ettei vielä tässä vaiheessa tarvitse valita.

5-6. luokat

Siilinlahti

laajuus 5.luokka 2vvt syys- ja kevätlukukaudella, 6. luokka 1vvt kaksoistuntina kevätlukukauden, vastinaine ympäristöoppi, kevätlukukaudella 5. ja 6.-luokkalaisten sekaryhmät

käsityö: tekninen kurssi

liikunta: parempaa palloilua

musiikki: bändisoiton ABC

äidinkieli: koulutoimitus, kaiken maailman tekstit

Ilmaisutaito: erinomainen erilaisuus

kuvataide: kuvis, animaatiopaja

ympäristöoppi: luontoon, arjen sankarit

Kuuslahti

tarjottiin 6 kurssia, joista 3 toteutui

5. luokalle ”pitkä” liikunta ja kaksi lyhyttä kurssia esim. elokuva, musiikki

6. luokalle kaksi lyhyttä kurssia, liikunta, kuvis

Kasurila

5. luokalle pitkä liikunta tai kädentaidot ja kaksi lyhyttä kurssia

6. luokalle syksyllä ja keväällä eri kurssi

liikunta, tietokone-media, kuvis, käsityö, ilmaisutaito

Vuorela

5. luokalle oma 1h pitkä kuvis, musiikki, liikunta

5.-6. luokille yhteinen 1h palloilu, tanssi, liikunta, robotiikka, käsityö

Toivala

5. luokalle oma 1h syksyllä puutyöt/ilmaisutaito, keväällä liikunta/elektroniikka

5.-6. luokan yhteinen 1h syksyllä liikunta, vaatteiden valmistus, elokuva, metallilankapunonta keväällä elokuva, ilmaisutaito, ohjelmointi, kirjoittajan työpaja

Kävimme antoisaa keskustelua yleisesti valinnaisista aineista. Suurin osa oli sitä mieltä, että valintaprosessi ja kurssien järjestäminen on ollut yllättävän kivutonta. Yleisesti pidettiin hyvänä, että varsinkin 5.-6.-luokilla valintoja pääsee tekemään kohtuullisen laajasti. Jonkin verran ongelmia ovat aiheuttaneet pienempien koulujen isot ryhmäkoot. Katsottiin, että yhden opettajan lisäresurssi olisi tarpeen (esim. jakaa kaksi luokkaa kolmeen ryhmään).

Ainakin Toivalassa harkitaan Siilinlahden mallin kokeilua tulevana lukuvuonna.

Muistion laati Outin muistiinpanojen pohjalta Antti

ERITYISOPETUS / Hanna-Maria Antikainen

Mikä on muuttunut:

- Uusi ops suorastaan kutsuu toteuttamaan erityisopetusta entistä enemmän samanaikaisopetuksena → resurssien riittävyys turvattava!
- Yhteistyön lisääntyminen, henkilökemiat tosin vaikuttavat paljon siihen, kenen kanssa ja minkä verran yhteistyötä pystytään tekemään. Tärkeää, että opettajien kemiat kohtaavat!

Mikä mietityttää:

- Uusi ops lisää erityisopetustarvetta: on paljon lapsia, jotka eivät toiminnanohjauksen tai tarkkaavaisuuden vaikeuksien vuoksi pysty osallistumaan uuden opsin mukaiseen projektiluonteiseen opetukseen. Tarvitaan edelleen perusasioiden ja – valmiuksien opettamista ja opittavien asioiden riittävän pieniksi palasiksi pilkkomista.
- Jos opetus on jatkossa enemmän projektiluontoista, miten erityisen tuen oppilaiden integraatiot toteutetaan?
- Pidetään edelleen huolta siitä, että erityisen tuen lapsella on tarvittaessa oikeus pienryhmään!

Kehitettävää:

- Laaja-alaiset erityisopettajat ja erityisluokanopettajat voisivat yhdessä lähteä miettimään uusia toimintatapoja siihen, miten tuen tarpeessa olevia oppilaita tuetaan parhaiten. Palkkisysteemi (ai, ma) on koettu hyväksi → oppilaat saavat omantasoistaan opetusta

Arviointi:

- Jatkuva näyttö hyväksi erityisen tuen oppilaille heidän arvioinnissaan
- Olisi hyvä saada yhteiset, oppiainekohtaiset kriteerit numerolle 5 → helpottaisi esim. siinä tapauksessa, kun mietitään oppiaineen yksilöllistämistä

Ajatuksia monialaisista oppimiskokonaisuuksista:

- On hyvä, että kaikki toimivat yhdessä, jokaisella mahdollisuus osallistua!
- Mikäli monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan pajapäivinä, täytyy arvioida, onko erityisluokanopettaja jonkun pajan vetäjänä vai onko parempi, että hän on omien oppilaidensa käytössä → joillekin lapsille pajapäivät voivat olla todella haastavia